

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W NOWYM SĄCZU

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2014/2015

Instytut Kultury Fizycznej

Kierunek studiów: Wychowanie fizyczne

Profil: Ogólnoakademicki

Forma studiów: Niestacjonarne

Kod kierunku: 16.1

Stopień studiów: I

Specjalności: wychowanie fizyczne z odnową biologiczną i gimnastyką korekcyjną
wychowanie fizyczne z odnową biologiczną i specjalizacją instruktorską

1 PRZEDMIOT

NAZWA PRZEDMIOTU	Antropologia
KOD PRZEDMIOTU	IKF 16.1 AIN A2 14/15
KATEGORIA PRZEDMIOTU	Przedmioty podstawowe
LICZBA PUNKTÓW ECTS	3
SEMESTRY	3

2 RODZAJ ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

SEMESTR	WYKŁAD	ĆWICZENIA AUDYTORYJNE	ĆWICZENIA LABORATORYJNE/ SEMINARIUM	ĆWICZENIA KLINICZNE/ PRAKTYKI	ĆWICZENIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO/ LEKTORAT
3	15		15		

3 CELE PRZEDMIOTU

Cel 1 Przekazanie studentom wiedzy z zakresu przebiegu rozwoju biologicznego w określonych warunkach ekologicznych i środowisku społecznym.

Cel 2 Nabycie przez studentów umiejętności oceny poziomu zaawansowania w rozwoju osobnika na tle populacji wzorcowej.

4 WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

a Znajomość anatomii układu kostnego.

5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

EK1 Wiedza: Zna przebieg rozwoju biologicznego człowieka z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych etapów rozwojowych oraz zna uwarunkowania rozwoju przez czynniki endo - i egzogenne.

EK2 Umiejętności: Potrafi posługiwać się instrumentami stosowanymi w somatometrii i metodami szacowania składu tkankowego ciała.

EK3 Umiejętności: Potrafi dokonać oceny poziomu, tempa i harmonii wzrastania oraz identyfikować zaburzenia procesów wzrastania. Posiada umiejętność oceny wieku biologicznego osobnika na tle aktualnych norm rozwoju.

EK4 Umiejętności: Posiada umiejętność przygotowania pisemnych raportów z przeprowadzonych pomiarów i obliczeń dotyczących proporcji, typu somatycznego i składu ciała.

6 TREŚCI PROGRAMOWE

WYKŁAD

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	Podstawowe prawa i pojęcia dotyczące rozwoju biologicznego człowieka - homeostaza i homeoreza, wzrastanie, różnicowanie, dojrzewanie. Kinetyka, dynamika, rytmika i dymorfizm płciowy wzrastania.	1
W2	Periodyzacja ontogenezy. Faza ewolucji - okres prenatalny, noworodka, dzieciństwa neutralnego płciowo.	3
W3	Okres dzieciństwa zróżnicowanego płciowo, neurohormonalna regulacja dojrzewania. Okres młodzieńczy.	2
W4	Faza transwolucji - okres dorosły i dojrzwały.	1
W5	Faza involucji - okres starzenia i starości. Współczesny stan wiedzy o procesach starzenia. Długowieczność a przeciętne trwanie życia.	2
W6	Wiek biologiczny i kryteria jego oceny. Pojęcie normy jako biologicznego układu odniesienia.	1
W7	Uwarunkowania rozwoju przez czynniki endogenne - determinanty oraz stymulatory i regulatory rozwoju. Normy reakcji.	1
W8	Czynniki endogenne genetyczne. Geny i cechy. Poligeniczny model dziedziczenia cech ilościowych.	1
W9	Czynniki endogenne paragenetyczne. Stymulatory i regulatory rozwoju.	1
W10	Czynniki egzogenne - modyfikatory naturalne i kulturowe. Relacja człowiek - środowisko. Reguły ekologiczne.	1
W11	Biologiczne skutki stratyfikacji społecznej - gradienty społeczne. Międzypokoleniowa tendencja przemian - przyczyny, przejawy i skutki trendów sekularnych. Rola aktywności fizycznej w procesie rewitalizacji.	1
	RAZEM	15

ĆWICZENIA LABORATORYJNE/SEMINARIUM

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
L1	Metody badań w biologii człowieka: somatometria i somatoskopia. Aspekty teoretyczne i praktyczne.	5

ĆWICZENIA LABORATORYJNE/SEMINARIUM

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
L2	Wskaźniki antropologiczne do oceny proporcji i budowy ciała. Określanie składu tkankowego ciała.	2
L3	Wzrastanie z wiekiem wysokości i masy ciała. Kinetyka i dynamika rozwoju.	2
L4	Kształtowanie się proporcji ciała w ontogenezie.	2
L5	Normy rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży.	2
L6	Wiek rozwojowy - kryteria i metody jego oceny. Wiek morfologiczny, szkieletowy, zębowy, wtórnych cech płciowych, sprawności fizycznej.	2
	RAZEM	15

7 METODY DYDAKTYCZNE

M1 Ćwiczenia laboratoryjne

M2 Dyskusja

M3 Praca w grupach

M4 Ćwiczenia projektowe

M5 Wykłady

8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

FORMA AKTYWNOŚCI	ŚREDNIA LICZBA GODZIN NA ZREALIZOWANIE AKTYWNOŚCI
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	30
Konsultacje przedmiotowe	2
Egzaminy i zaliczenia w sesji	1
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury	20
Opracowanie wyników	12
Przygotowanie raportu, projektu, prezentacji, dyskusji	10
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

9 SPOSOBY OCENY

OCENA FORMUJĄCA

F1 Odpowiedź ustna

F2 Kolokwium

F3 Projekt indywidualny

KRYTERIA OCENY

EFEKT KSZTAŁCENIA 1		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 1
NA OCENĘ 3	Student pobieżnie zna przebieg rozwoju biologicznego człowieka z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych etapów rozwojowych oraz zna uwarunkowania rozwoju przez niektóre czynniki endo - i egzogenne.	ćwiczenia laboratoryjne/ seminarium	ocena z kolokwium nr 2 (waga 100), poprawnie wykonane prace na ćwiczeniach laboratoryjnych L3, L4, L5, L6
NA OCENĘ 4	Student zna przebieg rozwoju biologicznego człowieka z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych etapów rozwojowych oraz zna uwarunkowania rozwoju przez niektóre czynniki endo - i egzogenne.		
NA OCENĘ 5	Student zna przebieg rozwoju biologicznego człowieka z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych etapów rozwojowych oraz zna uwarunkowania rozwoju przez czynniki endo - i egzogenne.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 2		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 2
NA OCENĘ 3	Student potrafi posługiwać się niektórymi instrumentami stosowanymi w somatometrii i niektórymi metodami szacowania składu tkankowego ciała.	ćwiczenia laboratoryjne/ seminarium	ocena z kolokwium nr 1 (waga 100), poprawnie wykonane prace na ćwiczeniach laboratoryjnych L2
NA OCENĘ 4	Student potrafi posługiwać się instrumentami stosowanymi w somatometrii i metodami szacowania składu tkankowego ciała ale czyniąc przy tym niewielkie błędy metodologiczne.		
NA OCENĘ 5	Student potrafi posługiwać się instrumentami stosowanymi w somatometrii i metodami szacowania składu tkankowego ciała.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 3		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 3
NA OCENĘ 3	Student potrafi dokonać oceny poziomu, tempa i harmonii wzrastania ale nie potrafi identyfikować zaburzeń procesów wzrastania. Posiada umiejętność oceny wieku biologicznego osobnika na tle aktualnych norm rozwoju.	ćwiczenia laboratoryjne/ seminarium	Poprawnie wykonane prace na ćwiczeniach laboratoryjnych L3 (waga 25), L4 (waga 25), L5 (waga 25), L6 (waga 25)
NA OCENĘ 4	Student potrafi dokonać oceny poziomu, tempa i harmonii wzrastania oraz identyfikować zaburzenia procesów wzrastania. Posiada umiejętność oceny wieku biologicznego osobnika na tle aktualnych norm rozwoju ale nie wszystkimi metodami.		
NA OCENĘ 5	Student potrafi dokonać oceny poziomu, tempa i harmonii wzrastania oraz identyfikować zaburzenia procesów wzrastania. Posiada umiejętność oceny wieku biologicznego osobnika na tle aktualnych norm rozwoju.		

EFEKT KSZTAŁCENIA 4		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 4
NA OCENĘ 3	Posiada umiejętność przygotowania pisemnych raportów z najprostszych przeprowadzonych pomiarów i obliczeń dotyczących proporcji, typu somatycznego i składu ciała.	ćwiczenia laboratoryjne/ seminarium	Poprawnie wykonane prace na ćwiczeniach laboratoryjnych L1(waga 50), L2(waga 50)
NA OCENĘ 4	Posiada umiejętność przygotowania pisemnych raportów z przeprowadzonych pomiarów i obliczeń dotyczących proporcji, typu somatycznego i składu ciała ale występują w nich niewielkie błędy metodologiczne.		
NA OCENĘ 5	Posiada umiejętność przygotowania pisemnych raportów z przeprowadzonych pomiarów i obliczeń dotyczących proporcji, typu somatycznego i składu ciała.		

OCENA DO INDEKSU (OCENA PODSUMOWUJĄCA)

Ocenę podsumowującą stanowi w 40% ocena z ćwiczeń i w 60% ocena z egzaminu.

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

a Pozytywnie zaliczone ćwiczenia oraz pozytywnie zdany egzamin

10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	ODNIESIENIE DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	METODY DYDAKTYCZNE
EK1	KN_W22, KN_W02	Cel1	W1, W2, W3, W4, W6, W7, W8, W9, W10, W11	M5
EK2	KN_U01	Cel2	L1	M1, M3
EK3	KN_U05, KN_W06	Cel2	W5, L3, L4, L5, L6	M1, M2, M4
EK4	KN_U10	Cel2	L2	M1, M4

11 WYKAZ LITERATURY**LITERATURA PODSTAWOWA:**

- [1] Charzewski J. — *Antropologia*, Warszawa, 1999, AWF Warszawa.
- [2] Gołąb S., Chrzanowska M. — *Przewodnik do ćwiczeń z antropologii*, Kraków, 2010, Podręczniki i skrypty nr 2, AWF Kraków.
- [3] Jopkiewicz A., Suliga E. — *Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania*, Radom-Kielce, 2005, ITE.
- [4] Malinowski A. — *Auksologia. Rozwój osobniczy człowieka w ujęciu biomedycznym*, Zielona Góra, 2004, PWN.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- [1] Łaska-Mierzejewska T. — *Antropologia w sporcie i wychowaniu fizycznym.*, Warszawa, 1999, Centralny Ośrodek Sportu.
- [2] Chrzanowska M. (red.) — *Dziecko nowosądeckie-normy rozwoju somatycznego i sprawności fizycznej dzieci oraz młodzieży Nowego Sącza*, Nowy Sącz, 2010, Wydawnictwo Naukowe PWSZ w Nowym Sączu.
- [3] Chrzanowska M., Gołąb S.(red.) — *Dziecko Krakowskie 2000*, Kraków, 2002, Studia i Monografie nr 19.

12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ

dr Izabela Adamowicz (kontakt: izaadamowicz@gmail.com)

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

dr Izabela Adamowicz (kontakt: izaadamowicz@gmail.com)

prof. dr hab. Maria Chrzanowska (kontakt: wachrzan@cyf-kr.edu.pl)

13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

(miejscowość, data)	(odpowiedzialny za przedmiot)	(kierownik zakładu)	(dyrektor instytutu)
---------------------	-------------------------------	---------------------	----------------------

PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....
.....